

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:
Pe un an 500 Lei
pe o jumătate de an 250 Lei
Abonamentele se plătesc
înainte!

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3-1933
Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior
Proprietar și director: IULIU MAIOR
Redactor: SEVER BARBU
Adresa: BLAJ, jud. Târnava-Mică. Telefon Nr. 68

ANUNȚURI ȘI RECLAME:
Un șir Corp V, adică de lărgimea a doi milimetri, Lei 15
Lărgimea de 1 cm. Lei 60

„Comunismul”

de Iosif Timișan

țaran din com. Uricani jud. Hunedoara

In casă, pe uliță, în călătorie, în biserică tot despre comunism auzi. Ce-o fi comunismul? Unii îl înțeleg, alții nu-l chiar înțeleg. Apoi să ne ferească Dumnezeu de așa ceva, pentru că comunismul este lupta organizată a satanei împotriva bisericii lui Hristos. Comuniștii cu toate se impacă, chiar și cu stîrbirea hotarelor țării lor, numai cu una nu se pot împăca, cu religia și biserica.

Dar de unde sau scornit comuniștii? Dintr'o clicărie de oameni, cărora nu le-a plăcut să munciască, dar văzând că alții au averi mari, iar ei sunt săraci, au zis, că trebuie să fie toate ale tuturor. Ei au zis că toate să fie ale statului, până chiar și copiii. Dar cu biserica ce să fie? — s'au întrebat oamenii. „Pentru noi — au zis comuniștii — nu este nici Dumnezeu, nici religie, nici biserică. Acestea sunt scornituri și credințe deșarte. Noi vom stărpi biserica de pe fața pământului și vom răsturna pe Dumnezeu de pe scaun”.

Așa vorbesc ei și așa și lucră. Prin gura lor Satana vorbește, prin ei Satana lucră. La început oamenii le ziceau nebuni. Cine se ia după ei? Nebuni, nebuni, dar sunt nebuni organizați. Vorba Scripturii: „fiii întunerecului sunt mai înțelepți ca fiii luminii”. Ei și-au făcut organizații în toate țările, cari sunt gata să facă orice, să ucidă pe oricine, să aprindă o țară întreagă, să dărâme orice biserică, numai și numai să ajungă ei deasupra tuturor.

Pentru aceasta ei s'au organizat ca o armată. Un glas a răsunat și întreaga armată s'a mișcat: atacă, aprinde, se luptă. La început ei au lucrat pe ascuns, în timp ce creștinii se certau pentru lucruri mărunte unul cu celălalt, altul ho și stau nepăsători în fața celor ce era să se întâmple.

Mult veți crede, că aceste rânduri sunt numai vorbe deșarte și

nu sunt comuniștii așa răi. Ca mărțurie a acestora, priviți cu deamănuntul istoria lor: Cea dintâi țară, în care ei au luat puterea în mână, este Rusia, acum sunt vreo 20 de ani. Lăsând la o parte faptul, că au lipsit pe oameni de pământul lor, așa că în Rusia hotarul unui sat e o singură tablă mare de pământ a statului, pe care lucrează ca robii sătenii, care nu au la casa lor nimic propriu, ci toate sunt ale statului. Bisericile sunt prefăcute în magazine, preoții deportați în Siberia sau omorâți; numai ieri-colo câte unu de formă lăsat să piară de foame pe drumuri. Oamenii nu se mai cunună, nu se mai spovedesc.

Acesta-i comunismul!

Ca să înțelegeți și mai bine, gândiți-vă la Spania. Poporul din această țară avea biserici mărețe, ridicate de sute de ani, trăta o viață creștinească bună; dar prea era nepăsător de comuniști, măcar că ei lucrau de mulți ani pe ascuns. O multime de funcționari de Stat și generali de armată erau de partea lor, căci creștinii nepăsători nu luau în seamă ce se petrece: durmeau. La un moment dat au pășit pe față, au închis, aprins și surpat bisericile; au început a omorî pe preoți, pe călugări. Numai atunci sau trezit adevărații creștini, noroc că nu prea târziu, și au început lupta. Dar în acest război între frați mii de biserici au fost arse, zeci de mii de oameni au perit, cele mai mari fărâdeleși sau săvârșit în acest război.

Iată, acesta-i comunismul!

Să nu credeți că în țara noastră nu sunt comuniști. Sunt destui, dar stau ascunși, lucrează secret, nu-și dau gândurile lor pe față. Ei stau și așteaptă momentul favorabil, când să poată apuca la putere. Până atunci se organizează, își numără ostașii, adună banii, se vâd sub alte numiri prin diferite servicii,

Iuda și Iuzile

Iuda este chipul trădătorului. Chemat de Mântuitorul printre cei doisprezece ucenici ai săi mai ales, Iuda Iscarioteanul devine cea mai blestemată ființă omenească, un desnădăduit. Drept recunoștință pentru cinstea mare ce i-s'a făcut, a trădat pe Binefăcătorul său. Dela Cina cea de taină Iuda a trecut pe la călăi, de acolo la spânzurătoare și delo spânzurătoare la focul de veci al iadului. Iuda a săvârșit cea mai grea și cea mai neagră trădare ce s'a putut face vreodată.

Iuda Iscarioteanul a fost cel dintâiu care a trădat pe Mântuitorul nostru Isus Cristos și din nefericire n'a fost ultimul. Sunt și în zilele noastre mulți de aceia care pentru niște arginți sau pentru un petec de loc se lapadă de Mântuitorul și de Biserica sa. Și trădarea acestor nefericiți este tot așa de nefericită, este tot așa de grozavă ca și a lui Iuda din Iscariot. Ei sunt scârba și uriciunea lumii cinstite care le și zice: Iuzi.

Iuda Iscarioteanul a săvârșit cea mai grozavă trădare. El a vândut pe Isus Cristos conducătorilor evrei pentru 30 de arginți. Tot cam aceeași grozăvie săvârșesc și ceice se lapadă de Biserica lui Cristos, de Biserica catolică, pentru a pune mâna pe niște bani, sau pe o slujbă sau pe un petec de pământ. Aceste Iuzi ar vinde pe însuși Mântuitorul dacă le-ar sta în puțință. — Ce ați spune despre un

soldat care ar vrea să-și tradeze pe generalul său, sau chiar pe retelele sale? Ați spune că e cea mai mârșavă ființă omenească? Dar Iuda n'a trădat un om, ci pe Dumnezeu. Iuzile care se lapadă de Cristos și de Biserica sa, sunt tot așa de scârboase și mârșave ființe ca și strămoșul lor din Iscariot.

Plin de nerușinare, Iuda a trădat pe Mântuitorul printr'o sărutare. Tot așa fac și ceice, lapădându-se de Biserica lui Cristos și trecând la alte religii, spun că și acolo tot pe Dumnezeu vreau să-l servească. Oh, Iuzile!! Și tot Iuzi sunt și aceia care deși nu se lapadă formal de Biserica, petrec de bună voie în păcate mari și grele.

Un mare predicator din zilele noastre, Mgr. Tihamer Toth, spunea cândva: „Cei treizeci de arginți ai lui Iuda circulă (umblă) într'una prin lume.

„Ce-mi dați dacă vi-l tradez (pe Mântuitorul, își zic Iuzile de azi)? Dați-mi o slujbă mai bună și mă voiu lapăda de credința mea...

„Dați-mi un preț mai mare, o căsătorie bogată, și în schimb vă voiu da pacea sufletului meu și credința catolică a copiilor mei.

„Dați-mi un lanț de aur și cercei cu diamante, și voiu renunța la curățenie.

„Dați-mi o noapte de plăceri, și voiu renunța la fericirea veșnică.

„Dați-mi mai multă avere, și nu

scriu cărți împotriva credinței și bunelor moravuri, mințesc câte și mai câte despre preoți și biserică, injură pe mai marii bisericii și fac vrajbe între preoți și credincioși. Se vâd printre sectari, se fac Pocăiți, Mileniști, Sâmbațiști, căutând astfel să rupă pe oameni de biserică.

Contra acestel munci diavolești, cum se apără biserica? — Cu societățile religioase, mai ales cu

A. G. R. U., cu mărturisiri dese, cu cărți bune.

Comuniștii au ajutoare chiar dintre creștini. Cine sunt aceștia? Sunt creștinii, cari injură pe Dumnezeu, care nu cercetează Biserica, nu se spovedesc decât la cununie și moarte, se îmbată des, fac vrajbă prin sat, umblă cu treceri la ortodocși ori sectari. Aceștia toți joacă pe mâinile comuniștilor. Hristos îi va judeca pe toți!

voiu lăsa să vină în lume copiii pe care Dumnezeu ar vrea să mi-i dea.

„Dați-mi să stau un ceas mai mult în pat, și voiu lipsi Dumineca dela liturghie.

„Vai, vorbele lui Iuda se aud și azi prea adeseori: ce-mi dați să vi-L dau vouă...?”

Iuda s'a spânzurat. Dacă toate Iuzile din lume s'ar spânzura, ar fi, oare destule funii în prăvălii și destui arbori în pădure?”

Să dea bunul Dumnezeu ca nimeni printre cetitorii acestei foi să nu fie și să nu ajungă Iudă. Și de cumva ați auzi, că cineva ar vrea să se facă de atare, rugați-vă pentru el și cu sfaturi bune întoarceți-l de pe calea cea rea. Și de știți pe cineva că s'a făcut Iudă, îndemnați-l prin vorbe cucernice, să se lapede de nefericirea în care a ajuns, căci „Dumnezeu nu vrea moartea păcătosului, ci să se întoarcă și să fie viu”. — Dacă Iuda în loc să meargă la spânzurătoare, s'ar fi dus la Isus și i-ar fi cerut iertare, l-ar fi iertat cu toată inima. Oare, datorința Iuzilor de azi n'ar fi, să se pocăiască sincer și umilit?

Fl. Hodăianu

Ce spun alții despre calendarul nostru

Cetim în „Stonul Românesc” dela Lugoj:

„Calendarul dela Blaj”, pe anul visect 1944. Editat de Redacția „Unirii Poporului”. Anul XXI. Prețul 80 Lei.

Multe și felurite calendare se tipăresc în Țara noastră. Toate se întocmesc cu scopul ca pe urma publicării lor să intre în caseta Administrației o importantă sumă de bani, drept venit curat pentru munca depusă. Puține sunt acelea,

cari se tipăresc cu gândul laudabil: pentru luminarea poporului, răspândirea învățăturii lui Cristos și formarea creștinească și românească a fraților noștri, fără însă ca pe urma acestei încordate osteneți să se scoată alt venit, decât acela din care se achită spesele cu tipărirea Calendarului.

Acesta este Calendarul dela Blaj care de 21 de ani, fără întrerupere, se tipărește cu multă trudă, întotdeauna încărcat — cum e pomul cel bun — de învățăturile creștinești și românești mai necesare, cu povești minunate în ale economiei, medicinei, pentru viața practică și corespunzătoare vremilor pe cari le trăim. Pe anul 1944, prin osârdia neobositului scriitor bisericesc Reverendisimul Domn Iuliu Maior, canonic metropolitan și directorul Unirii Poporului, ni se dă fericitul prilej de a avea un Calendar neîntrecut de interesant, foarte atrăgător atât prin multele articole — cuprinzând tot felul de cunoștințe din toate târâmurile — cât și prin poeziile, fotografiile și hazurile plăcute, care face bună reclamă Autorului în primul rând și gazetei mai presus de toate. — Indemnăm deci cititorii, noștri să-și cumpere fără întârziere Calendarul dela Blaj, frumos tipărit, ieftin și scris anume pentru fiii Bisericii noastre.

Pedepsirea martorilor și informatorilor de rea credință. Un decret lege apărut în Monitorul Oficial din 4 Ianuarie 1944 prevede pedepse aspre pentru acei martori și informatori cari cu rea credință fac depoziții mincinoase sau nu declară tot ce știu în fața organelor de anchetă, cât și înaintea comisiunilor disciplinare cu ocazia anchetării unui funcționar public.

GRAUNȚE SUFLETEȘTI

Insemnăfatea celor 10 porunci

Parecă de când e lumea, n'au agonisit oamenii atâtea fărădelegi ca și astăzi. Pentru că omenirea n'a fost niciodată mai stricată, mai plină de păcatele: curviei, mâniei și ale hoției. În ce privește omorul, sau vărsarea de sânge omenesc, e ceva groaznic. Astfel că cu tot dreptul se poate spune că trăim vremea potopului de sânge. Iar în mijlocul acestei băi roșii, toate ticăloșiile umblă în haite ca lupii, cari atunci când unul dintre ei cade, ceilalți se întorc și-i beau sângele, îndopându-se cu el.

Dar cum a ajuns omenirea să se scalde în această văltoare înbăcșită de păcate? Așa că mai întâi au început oamenii între ei, apoi și statele între ele să se înfrupte din pomul științei binelui și al răului. Au început să-și arate unul altuia măcăul lui Cain, constător azi din: tunuri, tancuri, avioane de bombardament și eventual și din gaze. — Văzut-ați însă vreun câine jidărit care să nu-și arate colții? Și atât a trebuit ca furtuna să se deslănțuie, iar aghiută să se apuce de lucru.

Desigur, că cele mai bune leacuri de a vindeca aceste câte și mai câte soiuri de boli scârnavе, de cari suferă lumea de astăzi, sunt cele 10 porunci dumnezeiești, cari legi ne cer să avem inima de jertfă alui Avel, cu alt cuvânt să avem omenie, pe care s'o arătam totdeauna orișicui, fără a ne lăuda cu amenințarea chiar și în fața

vecinului viclean. Căci Dumnezeu tocmai pentru aceste mănări otrăvite ale prietenilor nesinceri ne-a dat leacurile Sale tămăduitoare de toate boalele. Dumnezeu tocmai pentru aceste răscruci de drumuri înșelătoare ale acestei vieți ne-a dat tablele Sale cu legi, cari să ne arete direcția în cotro să mergem ca să nu rătăcim.

Dacă de pildă trenul merge numai pe drumul său de fer; dacă apa râului curge numai pe matca lui; dacă câinele credincios își apără stăpânul, apoi și omul trebuie să-și cinstească Stăpânul, să urmeze matca sufletească sau mai bine zis să urmeze drumul de aur al celor 10 porunci, pentru ca să-i fie bine lui și celor din jurul lui.

Să ne închipuim însă un tren care iese de pe șine, sau Dunărea că ar curge pe alte locuri și nu prin matca ei, sau câinele credincios de ieri, că-și mușcă stăpânul, care de s'ar întâmpla, numai turbat poate fi, apoi am avea numai nenorociri și prăpăd pe toată linia. Și tot numai turbat este și omul, care nu ține poruncile, iar nenorocirile ce le lasă în urmă-i sunt fără de număr.

Lângă un crin se oprește un melc, zicând: „Măi crinule, tu ești frumos, dar ești și neputincios. Pentru că crești și înflorești numai unde vrea stăpânul. Până când eu, deși n'am picioare, mă plimb și mă urc pe unde vreau, pentru că n'am stăpân care să-mi poruncească”. — „Ai dreptate” — răspunse crinul, — „că nu mă pot plimba pe unde vreau eu, dar în schimb abia am înflorit și au și venit câțiva frațiori, ca să-mi rupă primele flori,

FOIȚA

„UNIRII POPORULUI”

Dor de tată

Frunzuliță foaie lată
Gată-te război odată
Gată-te și te sfârșește
Că doru de tată-mi crește
Nimic nu mi-l potolește.
De când tata a plecat
Am rămas străini în sat
Cu mama și cu doi frați
Mittitei și supărați.
Frunzuliță de trifoi
Anul patruzecișidoi
Foaie varde trei grenade
In douăzeci și doi Marte
Tata ordin a primit
La regiment a pornit
Frunză verde ca păunu
Regiment noăzeci și unu
Frunzuliță ca iarba
La compania tria
Dela Alba Iulia
Acolo o lun'-a stat
Și pe tren i-a înbarcat
Și-n Rusia a plecat
De țara și-a apărât
De acela Ruși turbați

De Dumnezeu blestemați.
Frunzuliță foaie ruptă
După două luni de luptă
Veste rea noi am primit
Că tata e grav rănit
De ale Rușilor grenade
A fost grav rănit la spate
Frunză verde-a bobului
Pe valea Harcovului
Camarazii l-au legat
Și-n spital l-au internat
Noi cu nădejde-am trăit
Că va fi-n spital rănit
Și dacă s'a vindeca
Acasă s'a-napoia
Acasă n'a mai venit
Nici scrisoare n'am primit
După un an de așteptare
Am primit doar o scrisoare
Dela al lui camarad
Că din viață a-ncețat
Noi mai rău ne-am supărat
De vestea rea ce-am aflat
Te rog, dragă păsarică,
In această scrisorică
Unde-ăți mormânt săpat
Și mi-o du în Rusia
Și un steag negru implântat
Și al meu tată îngropat
Cu numele adresat
Frunzuliță măghiran
Țiglaru Ioan Blan

Foaie verde de pelin
Din comuna Șoroștin.
Du-te păsarică, du te
Și te așază pe alui cruce
Și spune-i că-l rog ferbinte
Să cread'a noaste cuvinte
Și să-și aducă aminte
Că ne-a lăsat pe trei frați
Să trăim tot supărați
Și pe malca amărâtă
De dorul lui rău sfârșită.
Dară acuma la sfârșit
Noi rugăm pe Domnul sfânt
Să-i dea hodină-n pământ

Scr'să de Țiglaru Alecsandru Bian
clasa IV primară, comuna Șoroștin.

Cum catehiza Lucreția Frențiu pe copiii Romilor din Orăștie

Este știut că Înaltpreasfințitul Valeriu Traian, înainte de a fi fost numit episcop la Lugoj, a fost vreo 9 ani protopop în Orăștie.

Intre alte slujbe de pastorație, pe cari tinărul protopop le îndeplinea cu cea mai mare râvnă și conștientiositate, era și catehizarea

copiilor. Aici însă întâmpina anumite greutăți, căci în Orăștie erau mai multe familii de „romi”, cari nu-și trimeteau copiii nici la școală, nici la biserică, și prin urmare nu aveau de unde să învețe rugăciuni și adevăruri de credință.

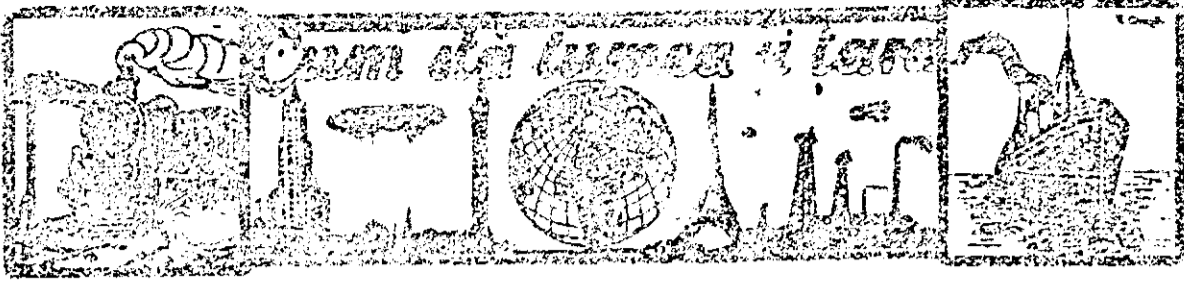
Despre aceasta se plânse odată sorei Sale Lucreția, învățătoare penzionară, care era cu Dânsul. Lucreția îi făgădui că această piedecă o va înlătura dânsa.

Dacă „romșorii” nu merg la școală și la biserică, vor veni la dânsa, — în anumite ceasuri din zi, — dacă le va da câte ceva.

Zis și făcut.

Lucreția începu a se îngriji de poame, colăcei, bomboane, dulciuri și alte asemenea lucruri, cari nu numai pe romșorii, dar și pe copiii de domn i-ar atrage.

În curând școala Lucreției dela casa parohială din Orăștie era cea mai cu drag cercetată școală din Orăștie. Ea îi instruia cu răbdare și cu bunătate, învățându-i rugăciuni și lecții din Catehism și din Istoria Biblică, apoi le împărțea daruri după vrednicie, silință și atențiune.

Războiul cu Rusia

Pe întreg frontul rusesc se dau lupte foarte grele. Rușii aduc zilnic înțăriri noi. Cu toate că în ultimele săptămâni au avut pierderi însemnate, atacă pe zi ce trece cu puteri tot mai mari.

În săptămâna trecută cele mai de seamă lupte s'au dat la frontierele fostei Polonii. În partea de miazăzi a frontului sovietic, atacurile rusești au scăzut, pentru că în această parte Germanii sunt bine pregătiți.

La miazănoapte-răsărit de Kerci, atacurile sovietice au fost respinse.

La capul de pod Nikopol, planurile Rușilor de a sparge frontul ger-

pentru a le presăra pe mormântul părinților lor. Alte flori mi-au fost duse la un spital de răniți. Iar florile celelalte mi le-a cules o fetiță, ca să împodobească altarul cu ele. De toate aceste servicii, înaintea stăpânului eu mă simt foarte mulțumit.

Omul care ține poruscile este asemenea crinului, întrucât lasă în urma lui numai parfumul nevino-văției; iar omul care nu ține poruscile este asemenea melcului, ce lasă în urma lui numai bale și încă de cele turbate.

Înbiți cetitori, oare ne-am gândit, ce lăsăm în urma noastră?

Păr. Octavian Fulicea

man au dat greș. Au fost respinși prin contra-atacurile puternice ale Germanilor.

În regiunea așezată la sfîșit de Kirovograd se dau lupte crâncene. Spărtura făcută de Ruși în linia germană, după lupte grele, a fost închisă din nou.

În apropierea localității Pogrebisce, armatele sovietice au suferit înfrângeri importante.

La miazăz-sfîșit de Novograd Volinsk, Germanii opun o rezistență îndârjită înaintea trupelor rusești.

În zona mlaștinilor Pripetului se dau lupte grele.

Pe frontul din Crimea de miazănoapte nu s'au făcut schimbări.

In Bulgaria este ordine și liniște

În vremea din urmă, mai ales după bombardarea Sofiei de către aliați, s'au scornit o mulțime de vești. Astfel se spunea, că Bulgaria vrea să își schimbe politica și că în rândurile populației s'au născut neînțelegeri și nemulțumiri.

Pentru a pune capăt acestei știri, agenția telegrafică bulgară comunică următoarele: „Informațiile comunicate de unele ziare și agenții de presă streine, cu privire la desordini și tulburări în Bulgaria precum și la răsturnarea guvernului bulgar, sunt născocite pe deantregul. Agenția telegrafică bulgară este autorizată să desmintă categoric toate

aceste informațiuni și știri ase mănătoare”.

Carl vor fi granițele Poloniei?

Între guvernul sovietic și cel polonez care se află refugiat în Anglia au început tratative pentru a fixa granițele viitoare ale Poloniei.

Știrile venite până acum arată că aceste două țări încă nu au ajuns la înțelegere. Pretenziunile rusești sunt foarte mari, așa încât Polonezii nu le pot aproba.

Anglia urmărește cu îngrijorare discuțiile. Din Stockholm se află că Englezii au sfătuit pe Polonezi ca să primească propunerile lui Stalin. Se tem că în caz de contract Rușii vor organiza o Polonie comunistă. În Rusia au trecut mulți politicieni polonezi, cari sunt gata să intre într'un asemenea guvern.

Contele Ciano a fost condamnat la moarte și executat

Procesul celor 18 membri din marele stat al fasciștilor italieni s'a terminat. Ei au fost acuzați de înaltă trădare. Consiliul de război dela Verona, un oraș din partea de miazănoapte a Italiei, i-a condamnat pe toți la moarte. Contele Ciano, mareșalul de Bonno, Pareschi, Marinelli și Gottardi au fost și executați a doua zi, în 11 Ianuarie, pe la orele 9, prin împușcare. Ceilalți 13 au fost osândiți în lipsă.

Interesant e că Contele Ciano, celce a fost cel mai mare partini-

tor al Ungurilor la împărțirea în două a Ardealului, era ginerele ducelui Musolini și că nici socru-so nici soție-sa nu a intervenit pentru el, ca să nu fie condamnat la moarte și executat.

Tot pe atât de interesant e că unul dintre cei 10 judecători, cari i-au judecat pe cei 18, a murit într'o catastrofă de automobil, nu mult după aceea.

Războiul din Italia

În Italia de miazăzi se dau lupte mari în regiunea Cervaro-Aquafondata.

Armata a 5-a americană a atacat cu forțe însemnate ruinele localității Cervaro și satul Aquafondata. După ce terenul a fost bine pregătit de artilerie.

Inverșunatele atacuri ale trupelor mercenare franceze au fost respinse prin puternicele contra-atacuri germane.

După o știre din Berlin, armata a 5-a britanică până acum a pierdut 30 la sută din efectivul ei.

Aviația engleză a bombardat din nou orașul Roma, făcând pagube însemnate, mai ales în rândurile populației civile.

Turcia nu înstrăinează strămtorile

În vremea din urmă, gazetele aliate au răspândit vestea că Statele Unite vreau să închirieze strămtorile turcești, Dardanelele și Bosforul.

Referitor la această știre, cunoscutul deputat și gazetar turc Sodak scrie următoarele: „Turcia nu este un loc pentru cursa de întrecere dintre America, Anglia și Uniunea Sovietelor. Este drept că Turcia este aliată cu Anglia și prietenă cu Statele Unite și Uniunea Sovietică, dar ea va decide singură, dacă va intra sau nu în război.

Între romișori era însă unul tare bătucit la cap, care vorbea tot întors. La „Credeu“, în loc de „sub Pilat din Pont“, zicea: — s'a tulpilat în pod — și alte multe năzbătii de acestea.

Câte ceva mai învăța și el, dar nu vrea să răspundă la întrebări, până nu-i dedea „un colț de pleșeură“ mai mult decât celorlalți.

Într'o primăvară era timpul ca Lucreția să țină cu elevii săi la examenul de sfârșit de an. Li adună pe toți în curtea parohială, sub umbra unui frăgar, îi ispiți și-i întrebă, și știau — unii mai mult, alții mai puțin — ca toți copiii. Dar în sfârșit toți știau câte ceva.

Romișorul cel îndărătnic nu voia însă să răspundă, până nu-l va lăsa să se suie în frăgar și să mănânce el cât va vrea.

Toți și-au fost primit porția lor de fragi (dude), dar acestuia îi făcu și acest „hatâr“, ca să nu-l piardă pentru anul viitor.

Romișorul, ca și cât ai bate în palme, fu în vârful frăgarului, și cât în gură, cât în sân, se îndopă cum se cade, încât abia se putu coborî. Lucreția avu răbdare, iar după ce îl văzu jos, îl luă la întrebări:

Noa acuma spune-mi „Tatăl nostru“.

Romișorul, cu buzele negre și cu sinul cămășii tot pătat de fragi, înghiți de câteva ori, pregătindu-se, apoi începu a zice răspicat și rar:

— Tatăl nostru — sărut mâna; carele ești în ceruri, — sărut mâna; sfîntească-se numele tău — sărut mâna... și așa cu „sărut mâna“ urmă până la sfârșit.

Lucreția îl ascultă cu răbdare, apoi îi zise:

— Acuma lasă afară „sărut mâna“ și zi numai celelalte.

Romișorul zise bine rugăciunea, iar domnișoara era mulțumită.

Așa strecura Lucreția Frențiu învățăturile sfinte și mântuitoare în inimile simple și îndărătnice ale copiilor și în feul acesta a învățat pe toți romișorii din Orăștie rugăciunile și adevărurile ce le mai de frunte ale sfintei noastre religii, pe cari cei cari mai trăesc, le țin minte până azi, și cu lacrimi în ochi blagoslovesc, aducându-și aminte de buna și răbdura „domnișoară Lucreția“, făcă-i Dumnezeu parte cu sfîștii, că bunătate și inger de femeie a fost.

N. Lupu

Dragoste senină

Frunzuliță de frăguță,
Mult dorita mea mândruță,
Eu departe, tu departe,
Îți doresc eu sănătate,
Prin această mică carte.
Să-ți dea bunul Dumnezeu
Binele ce-ți doare eu.
Și mă rog cu mare jale
Dragostea să nu se spele.
Mândră cu sprânceana neagră
Fie-ți inima întreagă,
Cum a fost inima mea,
Când ți-am jurat dragostea
Și te rog, iubita mea,
Scrișorile ce le primești,
Pe toate să le cetești
Și le fă un pachetel
Să dormi cu capul pe el.

O fată către un băiat

Află, dragă, despre mine,
Că'n prezent mă aflui bine,
Dar nu știu de dumneata
Cum o duci cu dragostea.
Eu la tine, nu pot să vin,
Dar mă pun ca să-ți mai scriu
Bădiță, în depărtare:
Ți-aș trimite-o sărutare;

Sărutare n'am pe cine
Căci eu nu mă'ncred la nime
Îți trimet, dragă, prin nori
Un mândru buchet de flori
Și de fiecare floare
Câte-o dulce sărutare.

Scrișă de Cosma Gheorghe, comuna Șorotin, județul Târnava-Mică.

Groznică nenorocire dela Alba Iulia. În după-miază zilei de 22 Decembrie soția dlui Al. Răhăian, ajutor de primar la Alba Iulia, s'a apucat să spele cu benzină o rochiță a fetiței sale. Rochița spălată astfel a întins-o prea aproape de foc, așa că a luat foc. Dela rochie s'a aprins apoi și benzina din sticlă, așa că într'o clipită bucătăria nu era decât o flacără. Dna Răhăian, cuprinsă și dânsa de foc, a început să strige după ajutor. Au venit copiii și vecinii, dar nenorocita doamnă a primit rane atât de multe, încât, după o noapte de cumplite chinuri, a murit. În mormântarea i-s'a făcut cu mare jale, tocmai în ajunul Crăciunului. Trimitem și noi cele mai sincere condoleanțe dlui Al. Răhăian.

Atât în timp de pace, cât și în timp de război, trecerea prin strâmtoare este permisă pentru vasele de comerț, dar nu și pentru vasele de război.

Poporul turc știe că este o lege nestrămutată, și anume să nu închirieze nici un teritoriu și să nu cedeze nici o brazdă.

Războiul Japoniei

În răsăritul îndepărtat, luptele dintre armatele japoneze și cele americane continuă să fie tot grele.

Se află din Tokio, că aviația și marina japoneză au atacat insulele Tarana, Makin și Andamana din arhipelagul Gilbert. Bombele aruncate au pricinuit stricăciuni mari.

Războiul Japoniei se poartă mai ales pe mare, unde Japonezii fac minuni de vitejie.

La Neapole bantue tifosul

O știre a serviciului britanic de informațiuni anunță din Lisabona, că la Neapole tifosul se răspândește din ce în ce mai mult. Față de luna Octombrie 1943, când s'au semnalat primele cazuri, situația este de 50 ori mai gravă.

După cum a declarat generalul de brigadă american d. Fot, sunt temeri că boala se va răspândi în toată Italia de miazăzi.

Știri scurte politice

Generalul Ciakmak, șeful statului major general din Turcia, a fost înlocuit cu generalul Kazim Orbay.

Armatele aliate din Africa de miazănoapte suferă de friguri galbene.

Orașul croat Iaițe a fost cucerit de trupele germane.

Inercarea aliaților de a recuceri localitatea Maungdaw din Birmania a dat greș. Aliații au avut pagube mari.

În India într-o săptămână au murit de foame 1950 oameni.

Portul grec Pireu a fost atacat de aviația aliaților. Au fost pierderi grele în rândurile populației.

Consiliul de miniștri croat a ținut o ședință care a durat 5 ore. Pe lângă problemele economice s'au discutat și chestiuni politice.

La Uhtua, armatele finlandeze au respins atacurile sovietice.

Din Tokio se află că Japonezii au inventat o armă nouă contra submarinelor.

Primul ministru egiptean într-o declarație a cerut să se revizuiască relațiile Egiptului cu Anglia.

Prin minciuni, dușmanul tulbură sufletele celor slabi.

Cum ajutură un preot presa bună

Trebue să recunoaștem că unii preoți știu să prețuiască binefacerile presei bune, și prin urmare nu numai că ne câștigă mereu abonații noi și se îngrijesc ca cei vechi să fie în rând cu plata abonamentelor, ci îi îndeamnă pe credincioși, să dea chiar și ajutoare pentru gazetă.

Să ne ierte Păr. Traian Mărza că-i publicăm scrisoarea, dar credem că e vrednică să fie citită și de alții. Iată-o:

Reverendissime Părinte,

Gândindu-ne la greutățile prin care trece presa bună, religioasă, în cele materiale, am strâns și voi mai strânge cât voi putea și din parohia Brăila bani pentru acest scop. Nu prea mult, că am credincioși aproape numai refugiați, cam nevoiași.

În primul rând, m'am gândit la Unirea Poporului, pentru care trimit alăturat 3000 (trei mii) Lei, ca ajutor. Dumnezeu să primească și să vă ajute și în viitor.

*Cristos în mijlocul nostru,
Preot Traian Mărza-Brăila*

Câți locuitori are Ardealul

Ardealul cedat Ungariei număra la 1 Ianuarie 1940: Români 1.804.894 (50.1%), Unguri 968.371 (37.2%), Germani 72.108 (2.8%), Evrei 148.620 (5.7%), alte naționalități 109.592.

Ardealul rămas nouă avea la 1 Ianuarie 1940: Români 2.144.777 (64.8%), Germani 488.679 (14.7%), Maghiari 462.422 (14%), Evrei 39.177 (1.2%), alte naționalități 174.779.

Întreagă Transilvania avea la 1 Ianuarie 1940 locuitori 5.913.423, dintre cari 2.603.589 au rămas în teritoriul cedat, iar 3.309.834 în Transilvania de miazăzi.

În amândouă părțile României sunt deci în majoritate.

Insule care apar și dispar

În Marea Siciliei s'a născut în anul 1832, din cauza unei erupții, o insulă vulcanică, care a fost numită Ferdinandea. Această insulă a crescut din mare până ce a atins înălțimea de 70 metri; după trei luni însă a scăzut iar până la suprafața mării, scufundându-se apoi complet în mare.

Elefanții pleacă în concediu

Elefanții muncitori, care sunt utilizați în India la căratul lemnului din păduri, suportă foarte bine căldura umedă a perioadei ploilor, dar sunt foarte sensibili față de căldura uscată a perioadei de secetă. De aceea exploatarea lemnului încetează pentru intervalul dela începutul lui Martie până la sfârșitul lui Mai. Elefanții pleacă și ei în „concediu”, și sunt transportați în adevărate „tabere de vacanță”.

O insectă care se simte bine în petrol

Nici un animal nu poate trăi în petrol, afară de larvele așanumitei muște a petrolului. Această larvă se simte foarte bine în petrol, însă numai atâta vreme cât este larvă. După ce se prefacă în muscă, dacă cumva cade în petrol, moare și ea.

Găine ouătoare

Găinele noastre ouă cam 50—60 de ouă la an. În Germania găinele ouă cam 120, iar în Danemarca 162 de ouă. O găină de rasa „leghorn” a ouat 356 ouă într'un an. Să ne schimbăm rasele de găini, ca să câștigăm cât mai mult din ouă!

Când scrieți ort trimitetez bun i, ardați-ne totdeauna, și neapărat, și Nr. din stânga jâșlet, cu care vă merge gazete. Altfel nu putem rezolvi scrierile D'Voastre

Bogația limbei noastre

II.

Pentru produsul de fabrică necesar la aprinderea focului, avem după ținuturi și localități în Ardeal 30 de nume, din cari 14 sunt neoașe românești. Le publicăm aici:

- 1 aprinjoare pe Târnavă-Mică, pe la Brad, Maramureș.
- 2 așchiuțe Năsăud, Coroi, Târnavă-Mică.
- 3 bățuri Iod (Maramureș)
- 4 candile Bărgău, ș. a.
- 5 focărițe Albac, Arad, ș. a.
- 6 lemușe Blaj și jur, Bistrița și jur.
- 7 lemauțe Coroi, Târnavă-Mică.
- 8 măcăuțe jur. Năsăud.
- 9 mărșini Cean. deș. Câmpie.
- 10 mășini Băișoara, Iara.
- 11 moșini Câmpie, Cacova (A-iud), Valea Alinaș., Deda (Toplița). Cergizel (Târnavă-Mică)
- 12 păiuțe Pintic (Teaca)
- 13 pucioase Făgăraș și jur, Abrud, Buciumani, Lupșa, Bistra, Roșia, ș. a.
- 14 scăpărușe Cetea (Aiud).

Cu numiri luate dintr'alte limbi:

- 1 cătrănițe Târnavă-Mică și Riușor, (Făgăraș), din turc. *katran* = păcură îngroșată, neagră, în comerț.
- 2 chinderci maghiar. Vereșmort, Ciunga, M.-Uioara, (Mureș).
- 3 feștile vechi slav = svestile
- 4 fitile turc. fitil, Toracul-M. (Bănat).
- 5 foacăle germ. Fackel = faclă. Jidveiu (Târnavă-Mică), Boziaș, Boian, tot acolo.
- 6 fulminante ital. fulminanti; termin importat de ostașii noștri, cari își făceau miliția în Lombardia (Italia).
- 7 ghiufe ungar. gyufa. Târnavă-Mică.

- 8 hasleite germ. din Einschieß (sulfur) Spring (Jamb. Sebeș).
- 9 pacle (impachetate) Calnului-mic.
- 10 piruchi grec. *piv*, foc.
- 11 piruci v. m. s. *piruchi*, M. goș (în Munții Ap. seni).
- 12 preslugi orig. necunoscută, poate fi numire pică, după locul import.
- 13 raipelți germ. *reiben*, frec. și Holz = lemn.
- 14 șvebele germ. Schwebel, sulfur.
- 15 șveble aceeași origine: cioase, Zarand, N. săud, Ilva-Mare, (Rodna).
- 16 țindelțuri germ. *zünden*, aprinde, și *Hölzchen* le-nuțe.

Notăm, că unele din aceste numiri să li eșit din graiul poporului, făcând loc numelui oficial de general.

Observare: Tonul stă pe silaba subliniată.

Ne permitem o întrebare: Oare n'ar fi cu cuviință și cu dreptate lărușismului *kibrit*, pl. *kibrituri* kibrite, să-l ia și să se generalizeze românescul: *lemnuse*, de pe la B. Al. Viciu

De prin sat

Tăunenii la școală

Duminecă, 2 Ianuarie 1944 s'a inaugurat la Tăuni, în școala primară, deschiderea cursurilor școlare pentru sâtenii. Au stat Păr. Alexandru Munteanu preot loc. de mai Ștefan Târnoaveanu notar, Au B. nța primar, Ioan Codău lov. dir. și sâtenii bărbăți cari se aflau în localitate. Dl primar, prezidant, deschide ședința. Păr. Al. Munteanu arată sâtenilor în nătatea și foloasele acestor cursuri. A vorbeste despre „Iubirea lui Ius, sing. putere care ar putea împăca lumea”. Conferința a durat o oră și a fost escultă cu mult interes, fiind bine întocmită și mult suflet expusă.

A urmat apoi conferința d-lui I. Codău dir. despre „cultivarea și logrirea milor”, foarte potrivită cu satul, care este o grădiniță. Bine reușită.

Serbarea se încheie cu cântarea „Șteapță te Române”, cântată de toți de față.

CORRESPONDENT

Eroii din Tăuni

S'a mai adaus încă un nume la lista eroilor din Tăuni, cari și-au jertfit viața pe neam și țară. Până în prezent 5 la noi: Nicolae Șerban, Ilie Pușcă, Ioan Gârle, Vasile Moja și Ioan Moja. Mândrie pe această comună românească, că a crescut astfel de fiil!

În ziua de 9 Ianuarie 1944 s'a servit parastas în sf. b. seică pentru pomenirea celor doi din urmă, cari au fost fiilii aceluiași părinte.

În aceeași zi după masă la casa lor rîncească s'a improvizat un catafalc și s'a servit slujba prohodului întregă. Cu s'a arătat celncăpătoare pentru a cuprinde pe toți sâtenii ce s'au strâns. Cu mare au venit, pentru că a treia oară face această slujbă în casa aceasta și pentru eroi. Tatăl fiilor a murit moartea erou în războiul mondial, iar fiil Vasile Reg 6 v. de munte și Ioan din Reg 6 v. grea în războiul stănt și toți trei în R.

Jalea a fost mare. Lângă catafalca se aflau — plângând și suspinând — soțiile ambilor eroi, sfășiate de durere.

Domnul care „l-a primit pe el a locuit în curțile Sale”, să le mângâie pe ele.

CORRESPONDENT

Sărbătorile în Catedrala din Lugoj

Poporul dreptcredincios al bisericii catedrale din Lugoj, a avut fericitul prilej să se pregătească în chip deosebit pentru sfântul praznic al Nașterii Domnului. În fiecare seară, a luat parte la slujbele religioase, iar Miercuri și Vineri seara, a ascultat predicile pline de învățături religioase, rostite de preoții din centru în frunte cu P. S. Sa Părintele Episcop, care își rezervă obișnuit predica de început și de încheiere. În tot decursul postului, credincioșii s-au spovedit și s-au împărtășit cu sf. Taină a Cuhăcăturii.

În ajunul Crăciunului P. S. Sa a primit colodătorii. Încetăm frumosele colinde ale corului Lyra, ale corului Progresul și ale corului elevilor dela liceul Bredeanu.

Cu suflutele carăjite de păcate, credincioșii români unți au luat parte la slujbele slujbe din zilele de Crăciun.

Atențiunea părlitească a P. S. Sale a fost ca a doua zi de Crăciun să invite la cină pe toți membrii corului Lyra, care prin cântările armonioase și condus de prof. Bacău a înălțat nimbul acestor zile de mare praznic.

Deodată cu încheierea anului, în 31 Decembrie 1943 obiceiul introdus de P. S. Sa, parohul bisericii Dr. Sucu, a făcut o amplă dare de seamă asupra vieții religioase și mișcarea în parohie în decursul anului trecut.

De Sf. Ioan Botezătorul, onomastica P. S. Sale, la reședința episcopicească Clerul și poporul, prin Rev. Ioanșu, a prezentat cele mai simțite doriri pentru un spozolat rodnic și bogat, închinat cu desăvârșire pe altarul măntuirii sufletelor creștinești. Cu multă mângâiere sufletească P. S. Sa mulțumește tuturor pentru această spontană manifestare de dragostă filială. De această zi, au oferit P. S. Sale două icoane, Isus și Maria, lucrate în goblen de Reuniunea Femellor din Spini și pres. lor V. Danciu.

În același zi P. S. Sa în cinstea Clerului central a dat o masă de 23 de tacâmuri, sub durată căreia în spiritul unitii și al dragostei evanghelice, o seară plăcută și familiară au petrecut fiii cu Părintele lor sufletesc.

Cu recolare și abnegație s-au scurs astfel sfintele sărbători, lăsând întipărite în sufletele noastre un sentiment de adun-că pietate pentru Mântuitorul Neamului omenesc, Căruia îi înălțăm rugi ferbente și să fie și izbăvitorul Neamului nostru românesc. (Sf. B. Dragu)

Teatru la Ernea

Păr. Teodor Aldea a aranjat înainte de sărbătorile Crăciunului la Ernea-Târnavă-Mică, o serbare în cadrele „Astrei”, la care, prețurile altele, s'a jucat și Piesa Păr. Dr. N. Lăpuș: „Lelea Ană, gură multă”. Văzând cămeșii reușita bună a serbării, i-au chemat și în comunele Jacș, Hundorf și Șmalg, unde au fost foarte bine primiți mai ales de țineret.

Incă doi hoși impușcați. Curtea Marțială din Galați a osândit la moarte pe răufăcătorii Sterian Stamate și Zlate Alexandru zis Budescu, cari au furat mai de multe ori în vremea camuflajului. Cererile de grațiere le-au fost respinse, iar ei au fost impușcați, Sâmbătă în 8 Ianuarie în curtea temniței din Galați. Nu le-a părut rău de loc după viață și au cerut câte un pahar de vin înainte de moarte.

Știrile săptămânii

Dăm tuturor cetitorilor noștri, cari ne trimit întreg abonamentul pe 1944 înainte și nu mai au alte datorii, câte un calendar, care costă 80 Lei, în cinste, trimițându-l acasă prin poștă. Facem această jertfă, numai ca să ne asigurăm hârtia pentru gazeta și să putem apărea și noi din nou în 8 pagini. Dacă nu plătim hârtia înainte, rămânem fără hârtie ca anul trecut.

INDREPTARELE BISERICESTI PE ANUL 1944 au apărut și s'au trimis tuturor abonaților preoți prin Preanorații Protopopi. Cantorilor nu le-am trimis, dar le pot procura dela Librăria Seminarială din Blaj, cu 25 Lei exemplarul.

A murit prepozitul Breban. Aflăm din zările mari, că Păr. Al. Breban, fostul protopop al Băii Mari și fostul prepozit al episcopiei de Maramureș, fost senator, a încetat din viață la Baia Mare.

A murit fostul mareșal al Curții Regale. În ziua de 10 Ianuarie a încetat din viață fostul mareșal al Curții Regale, Henry Cartagi, în vârstă de 85 ani.

Ger cumplit în Norvegia. În orașul Tynset din Norvegia a fost cel mai mare frig din iarna aceasta, și anume 52 grade Celsius.

O arătare minunată la Dumbrăveni. Pe una dintre ferestile altarului bisericii noastre din Dumbrăveni-Târnavă Mică a apărut din flori de ghiață capul încununat cu spini al Mântuitorului nostru Isus Cristos și a durat 3 zile, și anume în zilele de 7, 8 și 9 Ianuarie 1944. Auzind poporul din jur de această arătare minunată, a venit cu mic cu mare ca la o minune, ca s'o vadă. Păr. protopop Gheorghe Simu, parohul bisericii noastre de acolo, a arătat, în tot timpul acelor trei zile, poporului adunat minunata arătare.

Stomacul capitalei de sărbători. În cursul sărbătorilor Crăciunului s'au mâncat în capitală 692.237 kg. carne de vită, vițel și porc; 204.379 kg. carne de pește viu și 84.884 kg. pește sărat; 479.560 kg. păsări tălate și 20.610 bucăți păsări vii; 78.935 kg. brânză și 80.738 kg. unt.

Fapta ostășească a unei patrulă de jandarmi. O patrulă de jandarmi compusă din jandarmul elev sergent Pârlog Constantin, soldatul Dragu Dumitru și Ghișescu Aurică a prins trei parașutiști inamici, cari au aterizat pe pământul țării noastre cu gândul să ne spioneze. La prinderea parașutiștilor,

jandarmii au fost ajutați de femeea Ecaterina Ion Florea și de copilul Nicolae Mărunțelu. Ca răsplată a faptei lor, d. Mareșal Ion Antonescu a cinstit pe femeea Ecaterina Ion Florea cu 40 mii lei, pe copilul Nicolae Mărunțelu cu 10 mii lei și pe soldatul concentrat Ghișescu Aurică tot cu 10 mii lei. Pentru fapta lor ostășească, ceilalți doi jandarmi vor fi citați prin ordin de zi.

Câte școli secundare avem. Avem nu mai puțin de 191 școli secundare cu 59.103 elevi, dintre cari 73 școli de fete cu 23.452 eleve. Mai avem apoi și 35 școli normale cu 11.027 elevi și 9 seminarii ortodoxe cu 2608 elevi. În schimb n'avem decât mai puține școli practice, dar mai ales de agricultură, în cari să fie obligați a învăța cât mai mulți țărani.

Pentru monumentul lui Iacob Mureșianu am primit câte 500 lei dela următorii preoți din protopopiatul Ulpiei Traiane, dieceza Lugojului: I. Oltean, V. Berinde, M. Bora, V. Stoica, N. Raț, S. Blentea, A. Glidan, S. Simonetti, L. Iubaș, G. Ignat și I. Aluaș, iară câte 250 lei d. la preoții G. Dulău, Al. Nistor și A. Papai, total lei 4600. Preoții din protopopiatul Lupeni tot din dieceza Lugojului au contribuit cu Lei 2400. Adăugând la aceștia și dobânda de 874 lei, primită pentru depunerile din anii trecuți, avem suma de 49.234 lei depusă la Banca „Axente Sever” din Blaj. Mulțumim preoților din protopopiatul Ulpiei Traiane și din protopopiatul Lupeni pentru acest dar atât de frumos. Bunul Dumnezeu să-le răsplătească înmii.

Făină albă se poate cumpăra oricâtă. Pentruca populația să se poată aproviziona cu făină albă de ajuns, Subsecretariatul de Stat al Aprovizionării a prelungit dreptul de a se cumpăra făină albă după plac până la 31 Ianuarie.

Bombardarea unui oraș bulgar. Avioane dușmane au aruncat, Marți 4 Ianuarie după amiază, bombe asupra orașului bulgar Dubnița, un orașel cu 20.000 locuitori. Au murit 60 și au fost rănite 100 persoane.

Nici orașul croat Zara n'a fost cruțat. Avioane anglo-americe au bombardat orașul croat Zara, nimicindu-l aproape cu desăvârșire, așa că locuitorii civili au fost nevoiți să părăsească orașul. Cu prilejul bombardamentelor au fost distruse foarte multe scrisori și cărți vechi, cari nu se mai pot înlocui.

Falsificatori de vinuri. În capitală și în provincie au fost aflați mai mulți cărciumari, că falsifică vinul. Inspectorii de control ai Ministerului Agriculturii și Domeniilor i-a pedepsit pe acești cărciumari cu amende de 1030 mii lei.

S'a înecat spărgându-se ghiața. Băiatul de 12 ani Neculai C. Neculai din comuna Bălești de lângă

Râmnicul Sărat a trecut de pe câmp pe balta înghețată, ca să ajungă mai curând acasă. Pe când se afla pe la mijlocul bălții, ghiața s'a spart, iar băiatul s'a înecat. Cadavrul nu l-a fost aflat decât după două zile.

Noul mitropolit al Basarabiei este P. S. Eftrem Tighineanu, arhiepiscopul vicar al Arhiepiscopiei Chișinăului, care a primit 106 voturi.

A murit un mare binefăcător. Vineri 7 Ianuarie a murit la București Constantin N. Vasiliu-Bolnavu, unul dintre cei mai mari binefăcători ai neamului, care a dăruit pe seama studenților ce studiază în țară și străinătate mai multe zeci de milioane.

Amânarea deschiderii unor școli. Școlile de toate gradele din Bucovina și din județele Hotin, Soroca, Bălți, Orhei, Lăpușna, Dorohoi, Botoșani, Iași, Roman și Baia nu se deschid până la 25 Ianuarie.

Noul episcop al Cetății Albe-Ismailului și al Bălților a fost ales cu 106 voturi Preacuviosul Dr. Antim Nica, exarhul mănăstirilor din episcopia Hotinului și asistent al catedrei de teologie pastorală dela Facultatea de teologie din Chișinău; la Bălți a fost ales Păr. Benedict Ghiuș, iară la Argeș P. S. Iosif Sinaitul.

Stalin decorat de regele Italiei. Regele părții de miazăzi a Italiei, Victor Emanuel, a decorat pe Stalin cu ordinul „Annunziata”, care este cea mai înaltă decorație a casei regale italiene. Prin aceasta însă regele Victor Emanuel a devenit văr cu Stalin, căci așa spune regulamentul acestui ordin.

Noul episcop al Constanței a fost ales în ziua de Luni 10 Ianuarie în persoana arhimandritului Chezarie Păunescu, directorul Seminarului Central din București, care a întrunit 94 de voturi.

O rață scapă de moarte o mulțime de oameni. Populația satului turcesc Kasyk a ridicat o statuie unei... rațe, pentrucă aceasta a presimțit marele cutrămur care s'a abătut asupra acelu sat și atâta a tot măcăit și atât de mare sgomot a făcut, de i-a trezit pe oameni din somn cu câteva clipe înainte de a se produce cutrămurul. În forma aceasta oamenii au putut fugi la câmp, scăpând astfel cu viață.

Noul episcop al Buzăului este arhimandritul Dr. Antim Angelescu Craioveanu, care a primit 107 voturi. Noul episcop a fost vicar al Mitropoliei Moldovei.

Ajutor la gazeta am primit dela următorii abonați: Nina Părău Ighiu 100 lei; Urcan Laurean, Găbud lei 20; Dărăban Ioan, cantor Vintire 100 lei; Dna Elisa Dr. C. Pavel, Beiuș 200 lei; Ilust. isimul Nicolae Brinzeu, canonic Lugoj 500 lei; Radu Manta, Copăcel 260 lei; Dr.

I. Vescan, Braşov 200 lei; Atanasie Roşian, pens. Aiud 300 lei; I. Lupu, Bucureşti 700 lei; Păr. I. Petean Bouţarul de sus 200 lei; Rusu Ştefan I. V. Cricău 50 lei; Todericiu Nic., Cricău 100 lei; Moldovan Iacob I. Ion, Teiuş 100 lei; Pr. Octavian Butur, Certege 200 lei; Ioan Chira, pens. Col. „Sonemin“ Copşa Mică 150 lei; Ing. Leonida Barna, Timişoara 60 lei; Scurtu Iosif curator, Uzina de fier Hunedoara 480 lei; Dragoş Petru medic, Baia de Criş 150 lei şi Manoilă Vasile, casier comunal Tăureni 100 lei. Le mulţumim tuturor din toată inima Bunul Dumnezeu să le răsplătească înmuit.

Hoţ cu acte false. Locuitorul Lupu Ioan refugiat din comuna Ciser, judeţul Sălaj, a fost prins de jandarmi că umbla cu acte false. Din cercetările făcute s'a constatat că până acum a făcut numeroase furturi dela Crucea Roşie a furat 12 pături de lână. A fost dat în judecată ca să îşi primească răsplata faptelor sale.

Şi-a înjunghiat prietenul. Mitu Herţa din comuna Topaln, judeţul Constanţa, certându-se cu Gheorge Vlădulescu, la un moment dat a sărit asupra lui şi l-a înjunghiat cu un cuţit în piept. În stare gravă Gh. Vlădulescu a fost internat în spitalul din Cernavodă, iar Mitu Herţa a fost dat pe mâna poliţiei.

Cunoştinţe folositoare

O şcoală foarte folositoare

La şcoala de frângherie dela Dobrovăţ-Vaslui, mai sunt locuri libere pentru elevi.

Condiţiile pe care trebuie să le îndeplinească cei care vor să urmeze această şcoală sunt: să aibe cel puţin 4 clase primare, să nu depăşească vârsta de 19 ani, să aibă îmbrăcămintea de corp necesară.

Ministerul Agriculturii şi Domeniilor pune la dispoziţie toată întreţinerea. Durata cursurilor este de un an.

Ceice doresc a urma această şcoală se vor adresa Camerei Agricole din judeţul respectiv.

După terminarea şcolii fiecare elev este liber a-şi deschide atelier de frângherie cu îndeplinirea formalităţilor prescrise de legea muncii. Ministerul Agriculturii şi Domeniilor înlesneşte procurarea uneltelor necesare pentru astfel de ateliere.

Cumpărare de berbeci

Unul din principalele puncte ale programului Sindicatului pentru îndrumarea creşterii oilor este îmbunătăţirea raselor de oi.

În acest scop Sindicatul a început o activitate care a constat din cumpărarea berbecilor şi angajarea berbecuţilor. Timpul fiind scurt, s'au putut cumpăra numai 475 berbeci de rasă în valoare de 5.850.000 lei şi cari au fost distribuiţi crescătorilor mici de oi în schimbul berbecilor lor de mică valoare.

S'au mai angajat 853 berbecuţi de rasă cari se vor distribui în anul viitor.

Toţi crescătorii de oi de seamă sunt rugaţi a nu vinde la primăvară berbecuţii înainte de a-i fi oferit Sindicatului, care plăteşte preţuri bune, acotând cu 4000 lei berbecuţul ales.

Sindicatul pentru îndrumarea creşterii oilor B-dul I. C. Brătianu No. 3-5 Bucureşti.

DOCTORUL SAŢELOR

Cuptorul şi stomacul

— Lemnele şi mâncarea —

„Dă Doamne, două veri ş'o vară“, așa — se zice — că se ruga țiganul, în marea lui „șmecherie“. Dumnezeu nu a dat ascultare rugii lui, zilele și-au urmat cursul lor firesc, și așa mulțumită Domnului că ne-a dat încă zile de trăit am ajuns vremea de o altă iarnă, care ca toate — deși se arată foarte blândă — va fi cu ger și cu zăpadă.

Trupul omului și a celorlalte vietăți zise „homeoterme“ adică animale cu temperatură constantă — de 37 grade — ori cu sânge cald cum se mai zice, ca să trăiască, să nu cadă în adormire ca broasca, șerpii și alte vietăți cu sânge rece sau „heteroterme“ — cum se numesc —, pentru a-și menține căldura sa, are nevoie de mâncare și îmbrăcăminte. Mâncarea dă omului căldură, iar îmbrăcăminte nu lasă trupul să se răcească.

* * *

E iarnă. Cuptorul „urnie“ și cere lemne, iară stomacul cât mai multă mâncare, că, un lucru trebuie știut. Ceea ce este cuptorul pentru camera de locuit — dela care așteptăm căldură de dinafara trupului — acelaș este stomacul, care prin rășnirea mâncării și trecerea ei în sângele nostru — mai ales dacă este stropită și cu puțin vin — ne dă căldură și ne încălzește toate mădulele trupului.

* * *

Lemnele ard la foc, adică, cum se zice, se oxidează. Mâncarea în trupul nostru se oxidează și ea, că de aceea răsuflăm noi, ca din aier să tragem în plămâni oxigenul, care prin plămână trece în sânge, unde se întâlnește cu materiile din mâncare, cari din stomac și mațe s'au zbeut în sânge. În sânge, cu sângele, se face adevărata hrănire a trupului. În sânge se face oxigenarea adică arderea mâncării și în acest fel încălzirea trupului.

Lemnele, și, mâncarea

Nu mă pot lăuda, că aș fi un bun gospodar —, dară totuși, știu că plopul, salca, tulleii (jichi) și mai ales paiele dau mai mult „bobotaie“ (fiacără) și nu atât căldură, cum dă lemnul de stejar, carpenul ori fagul. Așa este și cu arderea (rășnirea) mâncării în stomac, adică oxidarea

sa în sânge. Nu dau toate la fel aceeaș căldură trupului.

După felul lor materiile din mâncări sunt de trei soiuri, și anume: a) dulciurile hidrocarbonate, b) brânzeturile zise albumine cum de pildă este și albușul oului și c) grăsimile. Primele două soiuri de materii sunt la fel cu lemnul de salcă, plop ori cu paiele, iară grăsimile întrec cu mult ca putere de a da căldură în trup, de cum stejarul, carpenul ori fagul dau căldură în sobă (în cup-tor).

(Va urma).

Dr. Ion Frățilă

Fel de fel

Băi de zgură contra reumatismului

În regiunea Ruhr din Germania diferite uzine au instalat băi de zgură. Apa este încălzită de zgură în stare lichidă (curgătoare), absorbind diferite părți din care este compusă zgura și atingând o temperatură de 40 grade Celsius. Aceste băi sunt foarte sănătoase și deosebit de bune contra reumatismului.

Cel mai mare bulgăre de aur din lume

În Congo belgian s'a găsit în apropiere de Costernansvillo un bulgăre de aur care cântărea 68 de kilograme. Specialiștii au afirmat că acesta este cel mai mare bulgăre de aur care s'a găsit până în prezent.

Femeile au o viață mai lungă

Conform datelor statistice, femeile din Franța par să fie mai rezistente decât bărbații. Astfel din 100.000 de nașteri mai trăiesc după un an 90.962 de băieți și 92.838 de fete. Această diferență nu este încă prea mare, dar la vârsta de 40 ani devine considerabilă, căci atunci mai trăiesc numai 74.088 de bărbați față de 78.381 femei. Din cele o sută de mii de persoane mai trăiesc la vârsta de 85 ani încă 23.768 de bărbați și 34.821 de femei. Și în căsătorii în cele mai multe cazuri femeile supraviețuiesc bărbaților, și anume în medie cu 3 ani și 9 luni.

V Ă N D

mașină de treerat „FEROAGRICOLA“

de 800 mm. toată pe bile, cu motor în foarte bună stare de funcționare.

Vând și numai batoza de treerat singură.

Adresa: Șeulean Gheorghe, côm. Cucerdeia, jud. Tr.-Mi. a. Gara Cipău. 127 (3-3)

Poșta gazetei

Ing. Leonida Barna Timişoara. Ați plătit abonamentul pe 1944.

Parohia minieră gr. cat. Pădureni. Am primit c. p. Am trimis 41 Ca eadare, 40 comandate de Of. parohial și 1 gratuit pentru Nicolae Toma, căruia îi trimitem și gazeta ca abonată ordinar. Cu poșta de azi am mai trimis 4 calendare gratuite, pentru a avea toți abonații noștri calendarul Abonamentul anual la gazeta pe 1944 este de Lei 500.

5015 Fereseu Alexandru. Am primit bani trimiși și nu i am putut repartiza decât în felul în care v'am anunțat, adică 400 Lei pe anul 1943 și 200 Lei pe 1944. Dea pârrietele D-voastră noi n'am primit nimic în contul D-voastră. În caz că ați trimis alți bani, vă rugăm să ne anunțați, pentru a face cercetări. Ziarul noi îl trimitem regulat dela noi. Cercetați la poștă.

Of. parohial gr. cat. Șemlac. Am primit Lei 500 și am schimbat adresa. Nr. 9190 dela co. merge regulat.

141 Siga teu Teodor, dir. școlar. Am primit bani trimiși și v'am trimis calendar.

Preot Ioan Clora Cricău. Am primit bani trimiși prin comanda Sf. Voastră. V'am trimis 5 calendare.

Nr. 29 Tauber Moise. Am primit bani trimiși. Aveți restanță pe 1943 Lei 400.

Preot Rusu Gh. Ileni. Am primit bani trimiși prin elev. Restanțele Lei 745, iar pentru noii abonați Lei 6500.

Păr. Ilie Cismaș Bucium. Am primit bani trimiși în suma totală de Lei 6830.

Oficiul parohial Petrița, Col. Regele Ferdinand. Am primit 15 mii lei. Abonamentele achitate până la 31 XII 1943. Abonamente noi am primit pentru 5 noi abonați în suma de Lei 2500.

Of. parohial Balomir. Situația în parohia Sf. Voastre este următoarea: Nr. 10528 achitat pe anul 1943 Lei 210. Are restanță Lei 190. Nr. 10528 (sistat) are restanță pe anul 1942 Lei 150 și pe anul 1943 Lei 300.

Nr. 10530 a achitat pe anul 1943 Lei 300. Nr. 10531 a achitat pe 1943 Lei 370. Nr. 10532 a achitat pe anul 1943 Lei 235 rest. 165 Lei. Rugăm să trimiteți restanțele și abonamentele pe 1944 dacă le mai dorec.

Pr. Petru Anca Ceica. Primit Lei 2274.

Oficiul parohial Parogeni. Primit bani trimiși Merg 16 exmp. are.

Oficiul parohial Oarda de sus. Ați plătit restanțele pe anul 1943 pentru toți abonații și abonamentele noi.

Oficiul parohial Ocna de fier. Am primit scrisoarea. Nu putem trimite lista nominală cu plata abonamentelor, fiindcă banii trimiși nu au fost repartizați după număr și nume ci în bloc. Deci va rugăm să cercetați D-voastră această chestiune, întrebându pe fiecare abonată în parte, cât a achitat și încasați restanțele cari se ridică la suma cunoscută. Încasându-le, Vă rugăm a trimite cât mai urgent.

Of. parohial Grindeni. Am primit bani trimiși, (7510 Lei) pentru restanțe și abonamente pe anul 1944. Cee 5 calendare au fost trimise pentru a fi vândute. Banii se trimite la adresa ziarului. Nu s'au trimis numai la Grindeni, ci și în alte parohii.

Desc. Ioan I. Nicolae, Cheșani. S'a trecut suma de Lei 160 pe numele D-tale.

Of. parohial Nădlac. Am primit bani trimiși pentru restanțe și pentru noul abonament pe 1944 al Of. parohial.

Muntean Ștefan Teiuș. Am primit bani abonamentul achitat pe anul 1944. Am trimis și calendarul.

Jampa Alexandru Petrogeni. Am primit bani, trimis calendar.

Ioan Cismașiu paroh Beriu. Am primit 500 Lei, achitat abonamentul pe anul 1944.

Reverendisimul R. Stoica, Hășeg. Noi am primit restanțe prin S. S. A. A. pentru Nr. 6638, 13281, 13282.

Dragă cetitor, plătiți abonamentul? Dacă nu, mite-ni-l, că n'avem cu ce plăti hârtia și tiparul.